

לקוטים וספורים נפלאים

פרשת ויקרא

לאחר מכן אמר לאיש בנימת התנצלות: "זו דרכם של חסידים, הם נדחקים סביב יהודי כשר." הגיב העשיר בענווה מעושה: "וכי יהודי כשר אני?" השיב הרבי: "לכן אמרתי שלא ידחפו אותך."

"ויקרא אל משה" (א, א)

אצל בלעם כתוב "ויבא אלקים אל בלעם" (במדבר כב, כ) הקב"ה הלך אליו, ואילו אצל משה רבנו רואים שהקב"ה קרא לו, שיבוא הוא אליו. היתכן?! וכי בלעם הרשע היה מכובד יותר ממשה רבינו?! באר ה'לקוטים מפרדס': כשהמלך רוצה לדבר עם מישהו הוא קורא לו לדבר איתו.

"ויקרא אל משה" (א, א) כתב בעל הטורים: א' ד' ויקרא" זעירא, שמשה לא רצה לכתוב אלא "ויקר" כדרך שנאמר בבלעם, כאילו לא נראה לו השם אלא במקרה, ואמר לו הקב"ה לכתוב גם ב"אלף" וכתבה קטנה. באחד הביקורים של כ"ק האדמו"ר מגור, בעל הבית ישראל, אצל הצדיק רבי אריה לוי זצ"ל. בסיום הביקור כשהרבי קם לצאת, יצא רבי אריה ללוותו.

~ עולם - שנה - נפש ~ (המשך)
אדם שמחפש רק להנות ולהתמלא, ולא להעניק כלום מצדו - לא יוצר חבור! הוא רק משחית את נפשו, ובמקום להתחבר - רק מנתק את עצמו יותר ויותר מהחבור...
כדי להתמלא באמת - עלינו לחפש כיצד למלא את השני, מה עלינו לתת לו, וכך, כשאנחנו נותנים את מה שחסר לו והוא משלים את מה שאנחנו זקוקים לו - נוצר הפזל המשלם.
הקדוש ברוך הוא הציב לנו מסלול חיים מסדר וקבוע מראש, והוא קבע - באלו מקומות נהיה, באלו זמנים נהיה ועם אלו אנשים נפגש!
כל הזמנים, הארועים, המקומות והאנשים שאנחנו פוגשים בחיים - הם חלק מהמסלול! יש לנו צורך לעבר בהם כדי להבנות, כדי לצמח, כדי להתקדם למטרת החיים!
אנחנו לא פוגשים שום אדם סתם כך! שום ארוע לא מתרחש בלי סבה! ואין מקום שאנחנו מגיעים אליו בלי סבה...
איך צומחים מפל הפגישות הללו? איך נבנים מהם? איך מיצרים מהם דלק למסע החיים?

באבל אם הלה לא התרחץ מספר חדשים, הריח הרע נודף למרחוק וכינים נופלות לו מבגדיו, מה עושה המלך? אומר לו: "אל תכנס אל הארמון, אני אבוא אליך." לכן, לבלעם הרשע, כביכול, אמר הקב"ה: "אינני חפץ שתבוא אלי מחמת רשותך הרבה שאיננה נסבלת, אלא "ויבא אלקים אל בלעם". אבל ממשה רבנו, אהובו של מקום, ביקש הקב"ה שיבוא אל ביתו - "ויקרא אל משה".

"ויקרא אל משה" (א, א) באח הפעמים הצטופפו חסידים סביב שולחנו של בעל ה'שפת אמת', ודחפו למדן עשיר, שהיה מתייהר בעושרו ובתורתו. התמרמר האיש ורטן: "דרך ארץ!" הבחין בכך הרבי ואמר לחסידים: "אל תדחפו אותו."

לארח את האדמו"ר הבית ישראל.

(קונטרס שמחת שלמה)

"אדם כי יקריב מכם קרבן לה" (א, ב)

אם תקריבו "מכם", מעצמכם, את האדם שבכם, הרי זה "קרבן לה".

לעי"נ הרה"צ

ר' פנחס בן ר' בנימין בינוש רוזנבוים זצוק"ל
כ"ו בניסן תשע"ז

ובאמת אחרי שחלפו עשרות שנים, חזרו כלי הכסף לרשותו באורח פלא ולא חסר דבר מהם.

נוהר היה החפץ חיים שלא ליהנות מאיש, מחשש שמא נותנים לו שלא בלב שלם, אלא רק בגלל שלא נעים לסרב לו, והרי זה אבק-גזל.

סיפר הח"ח: פעם הוזמין אותי הגאון רבי יצחק אלחנן זצ"ל לסעוד עמו וסירבתי אף לו. הבנתי שלא יסכים בשום אופן לקבל ממני תשלום, לפיכך התחמקתי מהזמנתו כי לא רציתי לעבור על גדריו..."

(הח"ח חייו ופעלו)

"אדם כי יקריב את קרבנכם"

(א, ב)

פתח בלשון יחיד וסיים בלשון רבים, על פי מאמר חז"ל (קידושין מ) "עשה מצווה אחת, אשריו שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף זכות."

כשאדם מקריב קרבן לה', הוא מזכה את הרבים איתו.

(תולדות יצחק)

"אם עולה קרבנו"

(א, ג)

קרבן העולה נזכר ראשון בין הקרבנות, כי העולה באה לכפר על הרהורי הלב, על מחשבות רעות, והמחשבה קודמת תמיד למעשה.

(רבינו בחיי)

"יקריב אותו לרצונו"

לפני ה'" (א, ג)

פעם נסע 'היהודי הקדוש' מפשיסחא עם תלמידיו, ועל אם הדרך ראו נכרי אחד מוביל עגלה מלאה בשחת.

והנה התהפכה לפתע העגלה, והגוי החל לזעוק אליהם שיבואו לסייע לו, אלא שהעגלה היתה כבדה מאד והתלמידים לא הצליחו להרימה.

התרגו הנכרי וצעק בשפתו הפולנית: "יכולים אתם להרים, אלא שאינכם רוצים."

אבל שתרצו לצאת ידי חובה בהקרבת הבהמה בלבד, אף זה קרבן הוא, אך לא קרבן לה'.

(של"ה)

"אדם כי יקריב מכם" (א, ב)

אומר רש"י: אדם למה נאמר, מה אדם הראשון לא הקריב מן הגזל שהכל היה שלו אף אתם לא תקריבו מן הגזל.

סיפר הגר"י בלזר זצ"ל: פעמים היה הגה"צ רבי ישראל סלנטר זצ"ל מעניק "מכתב המלצה" לעניים לצורך פרנסתם.

והנה אירע פעם, כי לאחר שצויד אחד שכזה במכתב המלצה, באו אנשים נאמנים אל רבי ישראל וטענו בפניו כי אותו פלוני אינו ראוי לכך, באשר איננו נוהג כשורה ואין דרכיו מתוקנות.

בנוהג שבעולם, הרי שבמקרה כזה, תיכף ומיד יזדרז מעניק ההמלצה למצוא תחבולות להשיג את האיש ולהוציא מידו את המכתב.

אך רבי ישראל לא חת ולא זע לשמע הדברים, אלא הפטיר נחרצות: "הלא את המכתב נתתי לו במתנה והוא שלו, עתה, אם אשלול ממנו את המכתב, הרי זה גזל גמור!" (ר' איצ'ה)

סיפר הגר"י זילברשטיין שליט"א כי שמע מבני משפחתו של כ"ק האדמו"ר מקלויזנבורג - הרה"ק רבי יקותיאל יהודה הברשטאם זצ"ל, שבביתו היו כלי כסף רבים ויקרים שקיבל בירושה, וכאשר פרצה

מלחמת העולם, הטמין אותם באדמה, מאימת הצורך. והנה בתום המלחמה, הגיע הרבי אל המקום שבו הטמין את כלי הכסף ולא מצא אותם.

תמה האדמו"ר תמיהה גדולה: "היאך יתכן שכסף שהגיע אלי ביושר וללא חשש איסור גזל, נעלם ונאבד ממני ואיני יכול למוצאו?"

בשביל זה צריך ליצר אינטראקציה אתם. להתחבר אליהם, להתחבר לזמן הזה, להתחבר למקום הזה, להתחבר לאדם הזה... את החבור אנחנו יוצרים, קדם כל, על ידי ההבנה שאנחנו חסרים ולא מסגלים להגשים את מטרת החיים בלי האדם הזה, הזמן הזה או המקום הזה! אחרי שאנחנו מבינים את זה, זה הזמן לחפש - איך יוצרים את החבור? מה חסר לשני שאני צריך למלא לו - ומה חסר לי שאני צריך לקבל ממנו? כשאדם חי כך כל החיים, ומחפש בכל סיטואציה מה התפקיד שלו, מה הוא צריך להעניק לשני כדי להתמלא בעצמו - הוא מתחבר וצומח! דגמה לכך, נתן לראות למשל בהתעמלות וכשר. כל אחד מבין שאם האדם ישב במקום אחד בלי לזוז במשך שנים, הדבר יגרם לו לנוון שרירים ולחלשה גדולה. כלומר, כדי להמשיך להיות בריא - הוא חייב לעשות כשר!

אבל, מה לעשות, תרגילי ההתעמלות דורשים כוחות ומאמץ, הם אינם באים בקלות. לכן, רק אם אתה באמת מבין שאתה זקוק להתעמלות כדי להבריא - אתה תהיה מוכן להתאמץ ולהשקיע את הכוחות הללו, ואז, כשתעשה את זה - אכן תתמלא בכוחות ובבריאות...

כך זה גם ב'עולם - שנה - נפש'. כדי לקבל את החבור לשני, עלי לחפש - למה הוא זקוק ממני? מה אני יכול לתת לו - שאף אחד אחר לא יכול? הרי אין עוד אדם בעולם שיכול לתת לו את המקום בלב שלי, אף אחד לא יכול לקרב אותו ולאחל לו 'גוט שבת' בצורה שלי...

לעי"נ האשה החשובה

מרת מרים יוכבד ב"ר צבי ליבוביץ ע"ה

כ"א מר חשון תשפ"א

פנה 'היהודי' לתלמידיו ואמר: "שומעים אתם מה שהערל אומר? הרי יש מוסר השכל בעבורנו, לדעת כי יכולים אנו לרומם את עצמנו אל הבורא, אלא שאיננו רוצים..."

שח הגר"י זילברשטיין שליט"א: בקהילת בני ספרד מקפידים מאוד שלא לדבר בעת התפלה.

והנה אירע בקהילתו של הגה"צ רבי ציון הלוי זצ"ל (רבה של פנמה) שהחלו לדבר בתפלה ובקריאת התורה וכל גערותיו של המרא דאתרא נפלו על אזניים ערלות. הקהל המשיך לדבר.

ויהי בשבת אחת, בעת הקריאה בתורה לאחר עליית "שלישי", דפק הרב הלוי על הבימה והכריז: "אנחנו מסיימים בכך את קריאת התורה ומחזירים את הספר להיכלו.

הדיבורים בבית הכנסת הם בזיון לספר התורה, ובצורה כזו אי אפשר להמשיך לקרוא בתורה!" הקהל היה בהלם, אבל הרב הלוי לא נרתע, והחזיר את הספר תורה להיכל, לא לפני שלחש למקורביו שבתפלת מנחה ישלימו את הקריאה, ולמרות שיהיו כאלו שלא ישמעו כבר את הקריאה, עשה זאת כדי ללמד את הציבור לקח.

מיותר לציין כי החל מהשבת ההיא כבר לא שמעו הגה אחד בשעת התפלה בבית הכנסת בפנמה.

הוסיף הרב זילברשטיין: "כשסיפרתי את המעשה למו"ח הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זצ"ל, נהנה מאוד ממעשהו של הרב ציון הלוי. כששאלתי את הגרי"ש היכן כתוב בתורה שמותר לעשות כך, ולהפסיק את קריאת

וכשזה לא נעים, ויש לי הרבה חשבונות מול אותך אדם - בשביל זה יש אמונה! אמונה ש'לית אתר פנוי מנה'! עלי להזכיר לעצמי שאני לא מחיך אליו בשבילו, אלא בשבילי! לי יש אצלו איזה נקדה שאני חיב עבור עצמי - כדי להתקדם במסע החיים!

תתבונן בשני, למה הוא זקוק? אולי הוא צריך אותך כעת? אולי הוא זקוק לתמיכה, לפתח להשען עליה, אולי הוא שבור וזקוק למבט מנחם, למשפט של הכלה, למקום שיכיל את החויה שלו?

אתה עדין לא מכיר כל כך כדי לפתח בשיחה ידידותית? זה לא אומר שאתה פטור מהתענינות קצרה ומאחול קליל!

היה רב חשוב בחו"ל שספר איך צמח והגיע למקום הקשוב שהגיע. אותו רב טען שהכל בזכות הרבי מגור בעל ה'בית ישראל'.

מסתבר, שאותו רב היה נער יתום צעיר ומספן, שקלם במשך שנה שלמה על חלצה חרשה לכבוד ראש השנה.

הוא חסך פרוטה לפרוטה, עבד קשה בעבודות מזדמנות כדי לאגור עוד קצת כסף לטובת החלצה חרשה, ואכן, לקראת ראש השנה לא היה מאשר ממנו, כשרכש לעצמו חלצה בזהקת.

הוא המתין לרגע שבו יפרד לנצח מהחלצה המרפסת וילבש את זו הנוצצת, הוא חלם בנמים ובלילות על מבטי ההתפעלות של מתפללי בית המדרש.

אבל, לאכזבתו ולשברון לבו לא היה גבול. במקום להתפעל מהחלצה, היו המתפללים כלם עסוקים באימת הדין ובהתעמקות בתוכנות הימים הנוראים - ואף אחד לא הקדיש את הרגע כדי לשרק מהתפעלות ולתת לו את התחושה הטובה...

הוא היה פגוע כל כך. מה כבר בקש? קצת התפעלות, קצת הרגשה טובה, קצת נחת בחיים המרירים.

בסיום התפלה, כך ספר, כשיצא מאכזב מבית הכנסת, ראה קבוצות רבות של אנשים רצות לכוון רחוב רלב"ח שבירושלים. לשאלתו, השיבו הרצים כי הם הולכים להתברך לשנה טובה אצל הרבי ה'בית ישראל'.

החליט ללכת גם הוא.

"והקריב מן התורים או מן בני היונה" (א, יד)

במה זכו התורים ובני היונה, שמכל העופות הכשרים רק הם זכו להיות קרבן לה'?

ענה על כך רבי אבהו (בבא קמא צג.): "לעולם יהא אדם מן הנרדפים ולא מן הרודפים, שאין לך נרדף בעופות יותר מהתורים ובני היונה, ולכן זכו להיות רצויים לפני הבורא יתברך."

סיפר רבי בן ציון קרינפוס, ממקורבי החפץ חיים: באחד הימים נכנסתי לביתו של החפץ חיים, ומצאתיו יושב וממרר בבכי קורע לב, נחרדתי ומהרתי לשאלו מה ארע, ואם אוכל לטעם לו בדבר מה.

להפתעתי, השיב לי החפץ חיים בשלוח וברוגע, וכה אמר לי: מכיון שחייב אני לך הכרת הטוב על כל פעלך למען חיזוק קדושת השבת בעיירה, על כן אגלה לך למה ועל מה בכיתי, זה עתה למדתי בספר "ראשית חכמה", ומצאתי שמי שנרדף והגיעו לו בזיונות בזה העולם, זוכה שיפחיתו הרבה מעונשי הגיהנם המגיעים לו.

ועתה - המשיך החפץ חיים" בקול רווי צער הריני מודאג ובוכה על מר גורלי, על שלא זכיתי גם אני להיות נרדף ולקבל בזיונות. הן כולם

מעריכים אותי ונוהגים בי כבוד, ומה אעשה אפוא התורה באמצעה? כשאגיע לעולם האמת...? (אוצרות התורה)

לעי"נ האשה החשובה

מרת צפורה פייגא ע"ה ב"ר משה אליעזר שיחי

יודלביץ - ג' שבט תשפ"א

עומד ומחזיק ברסן הסוסים ואינו נותן להם ללכת הלאה. ניגש איפוא רבי יצחק זאב אל האיש ושאל אותו: "מה לך פה ומי לך פה? מדוע אתה מחזיק בסוסים?"

ענה לו האיש: "כזכור לך בוודאי שלויתי ממך פעם סכום כסף ולא פרעתי לך, ועתה אין לי מנוחה מזה, ולכן באתי לבקשך שתמחול לי."

אמר לו רבי יצחק זאב: "הרי כבר זה הרבה זמן שכבר מחלתי לך את החוב,

וא"כ מה לך פה?"

אך האיש המשיך וטען, כי בפנקס שרושם בו רבי יצחק זאב את החובות עדיין רשום החוב ולא מחוק...

הבטיח לו רבי יצחק זאב למחוק את החוב. או אז נעלם האיש, והסוסים המשיכו בדרכם לתמהון כל נוסעי העגלה.

(טוב ירושלים)

מסופר על הגה"ק ה"חפץ חיים" זיע"א, שפעם בעת שהותו באסיפה גדולה בפטרבורג, נזקק בשעת לילה מאוחרת לנייר כתיבה.

מאחר והחנניות היו סגורות באותה שעה, ניגש אל אדמו"ר מפורסם ששהה אף הוא באותו מלון, וביקש ממנו כמה גיליונות נייר לכתיבה.

האדמו"ר נענה בחפץ לב, וכשביקש ה"חפץ חיים" לשלם לו תמורתם, חיך האדמו"ר וסירב לקבל מידו את התשלום.

מיד השיב לו ה"חפץ חיים" את הנייר, ובשום אופן לא הסכים ליטלו, עד שניאות האדמו"ר לקבל את תמורתו, כמה פרוטות.

העיר אחד הנוכחים בהשתוממות, הרי ידוע לך רבי שלשתי פרוטות אין ערך של ממש.

השיב ה"חפץ חיים": "משתי פרוטות של גזל עלול להיווצר מלאך חבלה שבכוחו להפוך על פניהן את כל חומותיה של פטרבורג.

השיב לי הגרי"ש ואמר: והיכן כתוב שמותר לשבור את הלוחות, כפי שעשה משה רבינו...?" (קול ברמה)

"נפש כי תחטא ומעלה מעל בה' וכחש בעמיתו" (ה, כא)

מי שמועל מעל בה' ואינו מקפיד להיות זהיר בעניינים שבין אדם למקום, אז תדע עליו בברור שהוא גם מכחש בעמיתו, ואל תאמין בו גם בעניינים שבין אדם לחברו... (ישמח משה)

"ושילם אותו בראשו" (ה, כד)

פעם, שלח יהודי מטרסטינה מכתב עם שאלה אל החפץ חיים, וצרף אל המכתב לתשובה בול דואר במחיר שבע פרוטות.

מסיבות מסוימות לא השיב החפץ חיים לשאלתו, ולאחר כעשרים שנה כשפגש את האיש בעיר ביאליסטוק, החזיר לו שבע פרוטות ואמר: "הרי עודני בעל חובך בשל הבול ששלחת אלי פעם" והתנצל בפניו על שלא ענה בשעתו על מכתבו.

"והיה כי יחטא ואשם והשיב את הגזילה אשר גזל" (ה, כג)

פעם נסע הגאון רבי יצחק זאב ידלר זצ"ל (מח"ס תפארת ציון על המד"ר) בשנות צעירותו, בעגלת סוסים מלאה אנשים, והנה לפתע נעצרה העגלה והסוסים לא רצו לזוז, על אף שוטו הכבד של העגלון שירד עליהם מפעם לפעם.

גם הקלת המשא והורדת כמה אנשים מהעגלה ללא הועיל. הסוסים לא רצו לזוז.

ירד רבי יצחק זאב לברר מה קרה, על מה ולמה לא רוצים הסוסים לזוז, והנה לתדהמתו הוא רואה לפניו איש אחד שהכירו, אך זה כבר כמה שנים שאיננו בעולם הזה,

בין אלפי אנשים הצטופף הנער, רץ במהירות בתור הארץ המשתרף, אבל כשהגיע אל מול עיני הרבי - סמן לו הרבי בהתפעלות על החלצה, ואמר: פשששש...

ה'פשששש'... הנה, הציל את עתידו!

וכך זה גם בזמנים: אם אני רוצה להתחבר לזמן, עלי לשאל את עצמי - מה התפקיד שלי בזמן הזה? איזו הכנה אני צריך לעשות כדי להתחבר לזמן הזה, מה אני אמור לעשות במשך הזמן הזה? מה אני רוצה להוציא מהזמן הזה?

אחרת, בלי שאחפש תשובות לשאלות הללו - אין שום סכוי להתחבר למשמעות שהזמנים והמועדים נוהגים לי...

וכך זה גם במקומות ובארועים שנתקלים בהם בחיים, עלינו לשאל - מה התפקיד שלנו בסיטואציה הזו, מה מטל עלינו לעשות?

כך, ורק כך - מתחברים ומתמלאים מהשני!

אומר המגיד ממעזריטש, בחצוצרות היו תוקעים בשלוש הזדמנויות: בזמני נסיעות במדבר - כשהיו מגיעים למקום חדש! במועדים וחגים - כשהיו מגיעים לזמן חדש! ולפני התכנסויות ואספות צבוריות - כשהיו פוגשים אנשים חדשים!

בכל אותן הזדמנויות, מבקש הבורא להזכיר לנו שאנחנו רק 'חצאי - צורות', שאנחנו זקוקים לשני כדי להתחבר ולהתמלא, שפדי להתחבר ולהתקדם במסע החיים - אנחנו חייבים להתחבר לזמנים למקומות ולאנשים החדשים, זאת על ידי מלוי התפקיד שלי באותן סיטואציות!

צידה לדרך: מה הוסיף לנו יום ה(כ)פורים, וכיצד נתכונן לחג ה(אמונה) הפסח הבא עלינו לטובה?

(נקודות של אור - ספינקא)